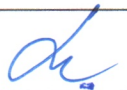

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : คู่มือการพยาบาลการ เตรียมพระสงฆ์อาพาธก่อนและหลังผ่าตัด ภายใต้หลักพระธรรมวินัย	หน้า 1/5
		รหัสเอกสาร : PG-NUR-ICU-015 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 01 สค. 2568
ชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยหนัก ICU สงฆ์ วันที่บังคับใช้ : 01 สค. 2568		
ผู้ตรวจสอบ : (นางศศิพินท์ มงคลไชย) ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยหนัก	ผู้เห็นชอบ : (นางผดาวดี สาธะ) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลอุดรธานี	
ผู้อนุมัติ : (.....นายทรงเกียรติ เล็กตระกูล.....) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุดรธานี		

บันทึกการแก้ไข

ครั้งที่	หน้า	รายการแก้ไข	วัน เดือน ปี
00	ทุกหน้า	ฉบับใหม่	01 สค. 2568

หมายเหตุหน้าที่ 1 QIC จะเป็นผู้บันทึก

	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : คู่มือการพยาบาลการ เตรียมพระสงฆ์อาพาธก่อนและหลังผ่าตัด ภายใต้หลักพระธรรมวินัย	หน้า 2/5
		รหัสเอกสาร : PG-NUR-ICU-015 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 01 สค. 2568

1. นโยบาย

เพื่อเป็นแนวทางในการพยาบาลพระสงฆ์อาพาธทุกรายที่รับบริการในโรงพยาบาลอุดรธานี ที่ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัด ภายใต้หลักพระธรรมวินัย

2. วัตถุประสงค์

2.1 พระสงฆ์อาพาธได้รับการเตรียมตัวก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัด ได้มาตรฐานภายใต้หลักพระธรรมวินัย

2.2 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อเตรียมพระสงฆ์อาพาธก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัดภายใต้หลักพระธรรมวินัย

3. ขอบเขต

สำหรับบุคลากรทางการพยาบาลที่ดูแลพระสงฆ์อาพาธ ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการเตรียมผ่าตัดพระสงฆ์อาพาธที่รับบริการในโรงพยาบาลอุดรธานี

4. กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรในหน่วยงาน ICU สงฆ์ โรงพยาบาลอุดรธานี หรือหน่วยงานเฉพาะทางที่รับพระสงฆ์อาพาธไว้รักษาเฉพาะโรค

5. คำจำกัดความ

การผ่าตัด หมายถึง เป็นกระบวนการรักษาโรคและความผิดปกติของอวัยวะบางอย่าง เพื่อแก้ไขความบกพร่องของอวัยวะนั้นๆ ซึ่งไม่สามารถรักษาให้หายขาด หรือทุเลาอาการลงได้ด้วยวิธีอื่น

พระธรรมวินัย หมายถึง พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งมี 3 ปิฎก คือ พระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก ซึ่งพระวินัยปิฎก คือ คำสอนเกี่ยวกับระเบียบ ข้อปฏิบัติเพื่อพรหมจรรย์ขั้นสูง พระวินัยมี 227 ข้อ เป็นกฎหมายหรือข้อห้ามของพระภิกษุเถรวาทตามพระวินัยบัญญัติ

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : คู่มือการพยาบาลการ เตรียมพระสงฆ์อาพาธก่อนและหลังผ่าตัด ภายใต้หลักพระธรรมวินัย	หน้า 3/5
		รหัสเอกสาร : PG-NUR-ICU-015 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 01 สค. 2568

6. ขั้นตอน/วิธีการ/แนวปฏิบัติ

อุปกรณ์

1. ชุดปลงผม Clipper 1 ชุด
2. 4% Chlohexidine (Hibiscrub) สำหรับทำความสะอาดผิวหนังบริเวณที่จะทำการผ่าตัด
- 3 . S.M.W. 60 ml สำหรับบ้วนปาก

ก่อนผ่าตัด การพยาบาลระยะก่อนผ่าตัด

1 การประเมินปัญหา ความต้องการ และเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด พยาบาลผ่าตัดประเมินปัญหาและความต้องการ ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ป่วยและครอบครัวก่อนผ่าตัด แนวทางปฏิบัติ ทีมวิสัญญีพยาบาล/ศัลยแพทย์ และทีมสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการผ่าตัด

2. ประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย โดยรวบรวมข้อมูล ผู้ป่วยจากการซักประวัติ การตรวจร่างกาย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลการตรวจทางรังสี หรือผลการตรวจพิเศษอื่น ๆ รวมทั้งความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ของผู้ป่วย ก่อนผ่าตัด

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ห่อภิปราย และวางแผนการดูแลผู้ป่วย ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพให้ครอบคลุมปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยในขณะผ่าตัด

4. ให้คำแนะนำผู้ป่วยและครอบครัว ทบทวนการปฏิบัติตนก่อนผ่าตัด และ หลังผ่าตัด ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคและการผ่าตัด

5. เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและครอบครัว ซักถาม หรือระบายความรู้สึก

6. สระน้ำและทำความสะอาดร่างกาย และบริเวณผ่าตัดด้วย 4% Chlohexidine (Hibiscrub)

7. ทำความสะอาดปาก ฟัน โดยการแปรงฟัน และบ้วนปากด้วย S.M.W.

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : คู่มือการพยาบาลการ เตรียมพระสงฆ์อาพาธก่อนและหลังผ่าตัด ภายใต้หลักพระธรรมวินัย	หน้า 4/5
		รหัสเอกสาร : PG-NUR-ICU-015 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 01 สค. 2568

8. หากพระสงฆ์อาพาธมีเส้นผมยาว ให้ปลงผม หนวดเครา และหากการผ่าตัดนั้นมีความจำเป็น ต้องโกนขนที่ลับ ที่ทวารหนัก รักแร้ ขนหน้าอก ต้องแจ้งขออนุญาตท่านก่อน หากจำเป็นต้องให้พยาบาล ชายแจ้งที่ สงฆ์ชั้น9และICUสงฆ์ เบอร์โทร 2912 และ 2913

9. ตรวจสอบเรื่อง ถอดฟันปลอม (ถ้ามี)

10. การแต่งกายของพระสงฆ์อาพาธเพื่อเตรียมผ่าตัด ต้องแจ้งพระสงฆ์อาพาธให้ทราบก่อนว่าจะ มีการเปลี่ยนชุดให้อยู่ในลักษณะอย่างไร โดยมีการเปลี่ยนชุดใส่สบงตัวใหม่พร้อมสวมเสื้อคลุมไปห้องผ่าตัด (การสวมสบงไปห้องผ่าตัดสืบเนื่องจากพระภิกษุสงฆ์จะต้องมีไตรจีวรหนึ่งชิ้นที่ติดกาย หาก ไม่มีจะทำให้ ผิดพระธรรมวินัย ผ้า 3 ชิ้นประกอบด้วย จีวร สบง สงฆาฏี)

11.การประเคนยา Pre-med ก่อนผ่าตัด (ถ้ามี)

12.ตรวจป้ายข้อมือ การเซ็นยินยอมรับการผ่าตัด เอกสารยินยอมการให้เลือดเมื่อจำเป็นต้องให้เลือด ของเลือดตามแผนการรักษา และเอกสารอื่นๆสำหรับใช้ในห้องผ่าตัด

13. ประเมินสัญญาณชีพพระสงฆ์อาพาธก่อนส่งห้องผ่าตัด ถ้าเจ้าหน้าที่ชายเป็นผู้วัดสัญญาณชีพ สามารถสัมผัสพระสงฆ์อาพาธได้ (หากเป็นหน่วยงานเฉพาะทางอื่นๆที่รับพระสงฆ์อาพาธไว้รักษาเฉพาะ โรค มีจำเป็นต้องให้เจ้าหน้าที่หญิงวัดสัญญาณชีพ(ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ชาย) ต้องสวมถุงมือก่อนวัด เพื่อลดการ สัมผัสพระสงฆ์อาพาธโดยตรง จะทำให้ผิดพระธรรมวินัย)

หลังผ่าตัด

1. บุคลากรในหน่วยงานกล่าวคำขอมา /อโหสิกรรมกับพระสงฆ์อาพาธ เมื่อนำท่านกลับจากห้อง ผ่าตัดถึงหน่วยงานแล้ว

2. เมื่อกลับจากห้องผ่าตัดถึงหน่วยงานพยาบาลประเมินสัญญาณชีพทุก 15 นาที x 4 ครั้ง ประเมินทุก 30 นาที x 2 ครั้ง และทุก 1 ชั่วโมง จนกว่าสัญญาณชีพท่านจะ Stable

3.ประเมินอาการปวดแผล PS

4.ประเมินBleeding ติดตาม HCT ตามแผนการรักษา

5.ประเมินภาวะติดเชื้อ

	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : คู่มือการพยาบาลการ เตรียมพระสงฆ์อาพาธก่อนและหลังผ่าตัด ภายใต้หลักพระธรรมวินัย	หน้า 5/5
		รหัสเอกสาร : PG-NUR-ICU-015 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 01 สค. 2568

6. กระตุ้น Amburation ปรีกษากายภาพ

7. เตรียมผู้ป่วยก่อนจำหน่าย แนะนำเรื่องการทำแผลต่อที่โรงพยาบาลใกล้เคียง

7. ภาคผนวก

จินตนา อาจสันเทียะและพรทรัพย์ เตชะกุลเจริญ. (2562). การพยาบาลพระสงฆ์อาพาธภายใต้พระธรรมวินัย. สืบค้นโดยระบบออนไลน์ <https://he01.tci-thaijo.org>article>>. (6 มิถุนายน 2568)

น้ำทิพย์ ไตรยสุนันท์. (2562). การประเมินและเตรียมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด. สืบค้นโดยระบบออนไลน์ แหล่งที่มา <https://www.si.mahidol.ac.th/> (13 มิถุนายน 2562)

พระวิจิต ฐมมชิต. (2560). การดูแลพระภิกษุอาพาธในโรงพยาบาล. สืบค้นโดยระบบออนไลน์ แหล่งที่มา https://www.nationalhealth.or.th>Care_for_MONK.

ลานพุทธศาสนา. (2562). พระไตรปิฎกฉบับประชาชน.หมวดพระวินัย จุลลวรรค์. สืบค้นโดยระบบออนไลน์ แหล่งที่มา www.Larnbuddhism.com/tripitaka/prawinia/6.2html. (29 มิถุนายน 2562.)

ศาลาธรรม. (2562). บทบัญญัติข้อห้ามและศีลของสมณเพศ. สืบค้นโดยระบบออนไลน์ แหล่งที่มา www.salatham.com/ordanc/donts.htm. (29 มิถุนายน 2562)

8. ตัวชี้วัด

บุคลากรสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางปฏิบัติเพื่อเตรียมพระสงฆ์อาพาธก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัด ภายใต้หลักพระธรรมวินัย $\geq 85\%$